

Сарајево, 23.09.2019. године

**СЕДМИЧНИ ПРЕГЛЕД КРЕТАЊА НА ГЛОБАЛНИМ ФИНАНСИЈСКИМ
ТРЖИШТИМА 16.09.2019.- 20.09.2019.**

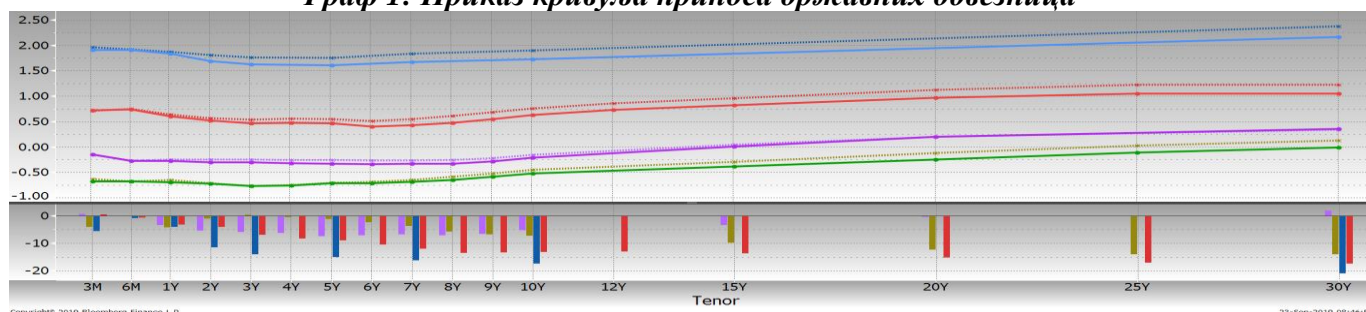
Табела 1: Приказ кретања приноса на државне обвезнице

Приноси	Еврозона			САД			Велика Британија			Јапан		
	13.9.19	-	20.9.19	13.9.19	-	20.9.19	13.9.19	-	20.9.19	13.9.19	-	20.9.19
2 године	-0,71	-	-0,72	1,80	-	1,68	0,57	-	0,52	-0,24	-	-0,29
5 година	-0,70	-	-0,71	1,75	-	1,60	0,56	-	0,46	-0,25	-	-0,33
10 година	-0,45	-	-0,52	1,90	-	1,72	0,76	-	0,63	-0,15	-	-0,21

Табела 2: Приказ кретања приноса на њемачке Vubillove

Доспијеће	Приноси		
	13.9.19	-	20.9.19
3 мјесеца	-0,484	-	-0,551
6 мјесеци	-0,678	-	-0,677
1 година	-0,637	-	-0,684

Граф 1: Приказ кривуља приноса државних обвезница

Граф приказује криве приноса Њемачке (зелена), САД (плава), Велике Британије (црвена) и Јапана (љубичаста) за периоде од 3 мјесеца до 30 година на дане 20.09.2019. године (пуне линије) и 13.09.2019. године (испрекидане линије). На доњем дијелу графа је приказана разлика између вриједности одговарајућих приноса на наведене датуме.

Трговински рат између САД и Кине је утицао на смањење глобалног економског раста на најниже нивое у посљедњих 10 година, саопштено је из OECD-а. Према прогнозама OECD-а које су објављене прошле седмице, очекивана стопа глобалног економског раста у текућој години износи 2,9% (раније прогнозирано 3,2%), што је уједно и најнижа стопа од финансијске кризе 2008. године, док се за 2020. годину очекује раст од 3,0% (раније прогнозирано 3,4%).

ЕВРОЗОНА

Приноси сигурнијих обвезница су на почетку протекле седмице биљежили смањење, па је тако заустављен раст истих који је био изражен у седмици раније. На повећану потражњу за сигурнијим инвестицијама, између осталог, највећи утицај је имала вијест о нападу на нафтна постројења у Саудијској Арабији. Иако су након тога приноси благо кориговани навише, већ средином седмице приноси су поново смањени у свјетлу ишчекивања саопштења FOMC-а. Посматрано на седмичном нивоу, приноси сигурнијих обвезница краћег и средњег рока су забиљежили благи пад између 1 и 2 базна поена, док је веће смањење забиљежено код обвезница дужег рока доспијећа. Принос десетогодишњих њемачких обвезница је тако смањен за 7 базних поена, док се принос обвезница с роком доспијећа од 30 година, након 9 дана, поново нашао у негативној зони.

Потпредсједник ЕЦБ De Guindos је изјавио да све док се инфлација не врати ка циљаном нивоу ЕЦБ, каматне стопе у региону неће бити повећане, те је додао да економски ризици и даље нагињу ка доље, док је члан УВ De Galhau, изјавио да ће ЕЦБ вјероватно имати ревизију стратегије под

водством Christine Lagarde (чије је именоване на функцију пресједника ЕЦБ потврдио европски Парламент), с тим да лично не види потребу за промјеном циљаног нивоа инфлације. Након одлуке ЕЦБ да поново активира програм куповина обвезница на неодређен период, главни економиста ЕЦБ Lane је изјавио да према тренутним пројекцијама постоји увјерење да ЕЦБ има довољно простора за куповину обвезница дужи временски период, а да се при томе не приближи максималним постављеним лимитима који се односе на ниво дуга који ова институција може да држи у свом власништву. Министар финансија Њемачке Sholz је изјавио да Влада има довољно простора да узме у обзир финансирање планираног „климатског пакета“, прије него што буде потребно расправљати о жртвовању политике балансираног буџета. Након тога, Влада Њемачке је одобрила пакет мјера против климатских промјена у вриједности од око 54 милијарде EUR. Најављено је да се не очекује да ће наведени пакет захтијевати додатну емисију дуга, што се негативно одразило на пад приноса њемачких обвезница дужег рока доспијећа.

Агенција за додјелу кредитног рејтинга S&P је повећала дугорочни рејтинг Шпаније на А са А-. Изгледи рејтинга су промијењени с „позитиван“ на „стабилан“. Промјена приноса је услиједила након затварања тржишта у петак, али су приноси шпанских обвезница (прије ове објаве) на седмичном нивоу смањени за око 7 базних поена на цијелој кривој приноса. Приноси италијанских обвезница су на почетку седмице пратили пад приноса осталих обвезница еврозоне. Ипак, већ наредног дана приноси су повећани након што је бивши замјеник премијера Италије Matteo Renzi најавио да напушта Демократску странку, на чијем је челу некада био, те да ће основати нову странку. Демократска странка чини дио нове коалиционе Владе Италије, тако да се ово саопштење одразило на раст приноса италијанских обвезница. На седмичном нивоу приноси италијанских обвезница краћег рока доспијећа су забиљежили благи пад од око 1 базног поена, док су приноси обвезница са средњим и дугим роком доспијећа повећани за 3,5-4 базна поена.

Табела 3: Кретање економских индикатора за еврозону

Ред.бр	Економски индикатори		Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Стопа инфлације – ЕЗ (финал.)	АВГ	1,0%	1,0%	1,0%
2.	Темељна стопа инфлације – ЕЗ (финал.)	АВГ	0,9%	0,9%	0,9%
3.	Стопа инфлације – Италија (финал.)	АВГ	0,5%	0,5%	0,3%
4.	Стопа инфлације – Аустрија	АВГ	-	1,5%	1,4%
5.	Произвођачке цијене – Њемачка (Г/Г)	АВГ	0,6%	0,3%	1,1%
6.	Повјерење потрошача – ЕЗ (прелим.)	СЕП	-7,0	-6,5	-7,1
7.	ZEW индекс повјерења инвеститора – Њемачка	СЕП	-38,0	-22,5	-44,1
8.	Индекс грађевинског сектора – ЕЗ (Г/Г)	ЈУЛ	-	1,1%	1,6%
9.	Биланс текућег рачуна – ЕЗ (у милијардама EUR)	ЈУЛ	-	20,5	18,4
10.	Биланс текућег рачуна – Италија (у милијардама EUR)	ЈУЛ	-	8,42	5,05
11.	Јавни дуг – Италија (у милијардама EUR)	ЈУЛ	-	2.409,9	2.386,4
12.	Индустријске пордужбине – Италија (Г/Г)	ЈУЛ	-	-1,0%	-4,9%
13.	Индустријске продаје – Италија (Г/Г)	ЈУЛ	-	-0,6%	-0,8%
14.	Потрошња становништва – Холандија (Г/Г)	ЈУЛ	-	1,7%	1,4%
15.	Стопа незапослености – Холандија	АВГ	-	3,5%	3,4%

САД

На прошлоседмичном састанку FOMC-а донесена је одлука да се референтна каматна стопа смањи за 25 базних поена, те да буде у распону од 1,75% до 2,00%, што је било и очекивано. Ово је уједно и друго смањење референтне каматне стопе ове године. Такође, FOMC је смањио стопу на вишак резерви које банке држе код Феда (тзв. IOER) за 30 базних поена на 1,8%. Предсједник Феда Powell је изјавио да уколико економија почне нагло слабити, Фед ће реаговати поновним смањењем референтне каматне стопе. Такође, Powell је нагласио да је пад корпоративних инвестиција последица несигурности везаних за трговински рат и погоршање економских изгледа у Европи. Истовремено, Фед је објавио ревидиране прогнозе стопе БДП-а и инфлације. Стопа БДП-а за текућу годину је смањена на 2,1% (за 0,1% смањена у односу на јунске

пројекције), за 2020. годину је остала непромијењена (2,0%), док је за 2021. годину смањена на 1,8%, што је 0,1% мање у односу на пројекције из јуна. Стопе инфлације за текућу, наредну и 2021. годину су задржане на нивоима од 1,5%, 1,9% и 2,0%, респективно.

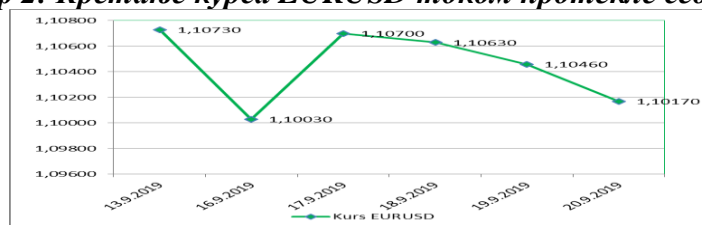
Крајем седмице трговински представници САД и Кине наставили су трговинске преговоре први пут након скоро два мјесеца. Двије највеће свјетске економије покушавају премостити дубоке дубиозе у политици, те пронаћи излаз из трговинског рата. Међутим, током викенда је објављена вијест да су званичници Кине отказали посјету у двије пољопривредне државе САД, што је изазвало песимизам на финансијском тржишту, те утицало на смањење приноса на обвезнице, који су смањени за 12 до 18 базних поена на седмичном нивоу.

Табела 4: Кретање економских индикатора за САД

Ред.бр	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Водећи индекс АВГ	-0,1%	0,0%	0,4%
2.	Захтјеви за хипотекарне кредите 13. СЕП	-	-0,1%	2,0%
3.	Иницијални захтјеви незапослених за помоћ 14. СЕП	213.000	208.000	206.000
4.	Bloomberg индекс потрошачког повјерења 15. СЕП	-	62,7	63,2
5.	Индекс индустријске производње (М/М) АВГ	0,2%	0,6%	-0,1%
6.	Искоришћеност капацитета АВГ	77,6%	77,9%	77,5%
7.	Индекс повјерења прерађ. сектора Фед из Фила. СЕП	10,5	12,0	16,8
8.	Индекс продаје постојећих кућа (М/М) АВГ	-0,7%	1,3%	2,5%
9.	Индекс започетих кућа (М/М) АВГ	5,0%	12,3%	-1,5%
10.	Индекс грађевинских дозвола (М/М) АВГ	-1,3%	7,7%	6,9%

USD је апрецирао у односу на EUR, те је курс EURUSD забиљежио пад с нивоа од 1,1073 на ниво од 1,1017.

Граф 2: Кретање курса EURUSD током протекле седмице

ВЕЛИКА БРИТАНИЈА

Током протекле седмице одржана је сједница MPC ВоЕ на којој је донесена једногласна одлука да се задржи тренутна каматна стопа на нивоу од 0,75%, као и програм квантитативних олакшица у висини од 435 милијарди GBP. Чланови MPC ВоЕ су упозорили да би Брегзит без споразума значио спорији економски раст, као и раст инфлације. Такође, истакнуто је да би политичка ситуација могла даље да води ка дужем периоду укоријењене неизвјесности. Што дуже ове неизвјесности постоје, посебно у окружењу слабог глобалног раста, извјесније је да ће раст тражње бити испод потенцијала, стварајући вишак понуде. Инфлаторни притисци би могли у овом сценарију бити пригушени. Уколико се деси „глатки“ Брегзит, ВоЕ истиче да ће се вратити дугорочном циљу постепеног повећања каматних стопа, претпостављајући да се глобални раст донекле опоравља.

Из Европске комисије је саопштено да Лондон још увијек није предложио алтернативу везано за границу с Ирском, што је највећи проблем у споразуму о Брегзиту. С друге стране, званичници канцеларије премијера Johnsona су изнијели оптимистичне ставове о питању састанка који је одржан прошле седмице у Луксембургу с челником ЕК Junckerom, али је, ипак, поновљено да ће Велика Британија напустити ЕУ 31. октобра те неће тражити продужење рока Брегзита. До овог рока је остало мање од седам седмица, а премијер Johnson још увијек није постигао споразум с Бриселом о томе како ће се реализовати овај процес, али је из његове канцеларије саопштено да ће се процеси и преговори с ЕУ интензивирати.

Виши суд у Великој Британији се састао како би размотрио да ли је одлука премијера Johnsona да суспендује Парламент скоро до датума Бреgzита била незаконита. Прошле седмице суд у Шкотској је пресудио да је одлука била незаконита, док они који ове одлуке подржавају настоје да Виши суд позове Парламент одмах, уколико се донесе пресуда против одлуке премијера Johnsona.

Један од заговорника Бреgzита Farage сматра да ће Бреgzит поново бити одгођен јер ће Парламент одбити покушај премијера Johnsona да постигне споразум у посљедњем моменту. Johnson ће се придржавати одлуке Вишег суда о питању поновог позивања рада Парламента, изјавио је владин министар највишем суду Велике Британије, док је одбио да одбаци могућност да би премијер поново могао суспендовати Парламент уочи планираног рока за Бреgzит.

Табела 5: Кретање економских индикатора за УК

Ред. бр.	Економски индикатори		Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Rightmove цијене кућа (Г/Г)	СЕП	-	0,2%	1,2%
2.	Инфлација (Г/Г)	АВГ	1,9%	1,7%	2,1%
3.	Темељна инфлација (Г/Г)	АВГ	1,8%	1,5%	1,9%
4.	РРП улазне цијене у производњу (Г/Г)	АВГ	-0,1%	-0,8%	0,9%
5.	РРП излазне цијене производње (Г/Г)	АВГ	1,7%	1,6%	1,9%
6.	Малопродаја (Г/Г)	АВГ	2,8%	2,7%	3,4%

Током протекле седмице GBP је апрецирала у односу на EUR, док је депрецирала у односу на USD. Курс EURGBP је забиљежио пад с нивоа од 0,88615 на ниво од 0,88300, док је курс GBPUSD смањен с нивоа од 1,2501 на ниво од 1,2478.

ЈАПАН

МРС ВоЈ је на прошлоседмичном састанку, у складу с очекивањима, задржао актуелну монетарну политику. Референтна каматна стопа је остала непромијењена на нивоу од -0,1%, док је циљани ниво приноса на десетогодишње обвезнице задржан на нивоу од око 0%, уз дозвољене осцилације од +/-20 базних поена. Гувернер ВоЈ Курода је изјавио да ће се каматне стопе задржати на ниским нивоима још неко вријеме, најмање до прољећа 2020. године. Такође, Курода је наговестио да би ВоЈ могла ублажити монетарну политику на наредном састанку у октобру, позивајући се на ризик немогућности достизања циљаног нивоа инфлације од 2%. Крајем прошле седмице ВоЈ је на редовној операцији откупа обвезница смањила износе за куповину обвезница доспијећа од 5 до 40 година за укупно 50 милијарди ЈРУ. Ово је уједно и први пут од увођења мјере контроле криве приноса, односно од септембра 2016. године, да је ВоЈ истовремено смањила износе куповина у сва три сегмента рочности. Предсједник САД Trump је изјавио да у наредним седмицама намјерава склопити трговински споразум с Јапаном о питању царинских баријера и дигиталне трговине. Истовремено, министар финансија Јапана Асо је истакао да наведени споразум неће укључивати валутну клаузулу с обзиром на то да Јапан жели избјећи било какав споразум који би ометао његову способност да интервенише на иностраним тржиштима у случају нагле апрецијације ЈРУ.

Табела 6: Кретање економских индикатора за Јапан

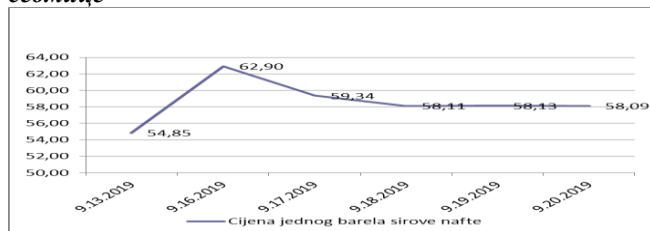
Ред. бр.	Економски индикатори		Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Стопа инфлације (Г/Г)	АВГ	0,3%	0,3%	0,5%
2.	Трговински биланс (у млрд ЈРУ)	АВГ	-365,4	-136,3	-250,7
3.	Извоз (Г/Г)	АВГ	-10,0%	-8,2%	-1,5%
4.	Увоз (Г/Г)	АВГ	-10,7%	-12,0%	-1,2%
7.	Индекс укупне индустријске активности (М/М)	ЈУЛ	0,2%	0,2%	-0,7%

ЈРУ је током протекле седмице апрецирао у односу на EUR, те је курс EURJPY забиљежио пад с нивоа од 119,72 на ниво од 118,53. ЈРУ је апрецирао и у односу на USD, те је курс USDJPY забиљежио пад с нивоа од 108,09 на ниво од 107,56.

НАФТА И ЗЛАТО

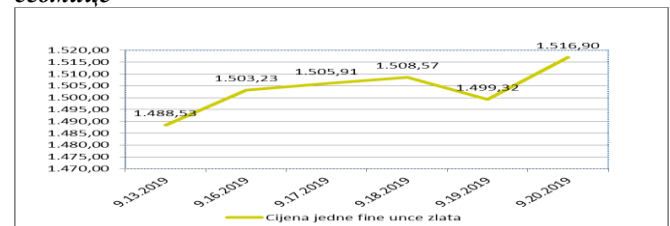
На отварању њујоршке берзе у понедељак цијена једног барела сирове нафте је износила 54,85 USD (49,53 EUR). Почетком седмице цијена нафте је забиљежила снажан раст од 14,68% у односу на претходни радни дан (највећи ниво од 21. маја), што је уједно и највећи дневни раст цијене овог енергента од 1991. године, када је избио Заљевски рат. Највећи утицај на раст цијене нафте имали су напади на нафтна постројења Саудијске Арабије, што је утицало на пад производње нафте ове земље за 50%. Већ наредног дана цијена нафте је смањена након што је Reuters објавио да ће Саудијска Арабија убрзо оспособити производњу. Reuters је пренио вијест да је Саудијска Арабија близу тога да обнови 70% дневне производње након напада на њена постројења, док се у наредне двије до три седмице очекује потпуна обнова процеса производње. Средином седмице Саудијска Арабија је увјерила забринуте купце да ће извоз нафте и даље да се нормално реализује, те да ће се индустрија брзо опоравити од најтежег напада у историји производње. Након ових саопштења, цијена нафте је забиљежила благи пад. До краја седмице цијена овог енергента се није значајније мијењала. Saudi Aramco је током викенда потврдио своју одређеност да достигне 5,7 милиона барела дневне изгубљене производње нафте због напада, док је WSJ цитирао званичника Саудијске Арабије који је истакао да ситуација „није сјајна како се мисли“. На затварању тржишта у петак цијена једног барела сирове нафте износила је 58,09 USD (52,73 EUR).

Граф 3: Кретање цијене нафте током протекле седмице

На отварању лондонске берзе метала у понедељак цијена једне fine унце злата је износила 1.488,53 USD (1.344,29 EUR). Напади на нафтна постројења Саудијске Арабије су почетком седмице утицали на раст цијене злата, јер је изражени раст цијене нафте појачао забринутост за потенцијални раст инфлаторних притисака, што је подстакло тражњу за златом. У наредних неколико дана инвеститори су ишчекивали резултате састанка FOMC-а, те су очекивали да ће Фед поново смањити референтну каматну стопу за 25 базних поена. Након што су објављене вијести да је FOMC одлучио да референтну каматну стопу снизи за 25 базних поена, иако је дао мјешовите сигнале везано за монетарне олакшице у будућности, цијена злата је смањена. Упркос овом смањењу референтне каматне стопе, предсједник Trump је путем свог налога на Twitteru истакао да Фед није успио и није отишао довољно у својим активностима смањења каматне стопе, изражавајући забринутост око наставка трговинског рата с Кином и успорења глобалног економског раста који ће наставити да утиче на економију САД. Крајем седмице цијена овог племенитог метала је наставила да биљежи раст, након што је Trump најавио више санкција Ирану и како је Кина наводно прекинула трговинске преговоре са САД, што је подстакло тражњу за златом као сигурном активом. Раст цијене злата крајем седмице углавном је резултат појачаних геополитичких тензија. На затварању тржишта у петак цијена једне fine унце злата је износила 1.516,90 USD (1.376,87 EUR).

Граф 4: Кретање цијене злата током протекле седмице

Припремили:
Служба Front Office
Одјељење за банкарство

Одрицање од одговорности (Disclaimer)

Наведени преглед кретања је заснован на екстерним изворима и не садржи било какве коментаре, процјене и ставове ЦББиХ. Централна банка не може гарантовати њихову тачност и не сноси одговорност за директну или индиректну штету која може наступити као посљедица коришћења или немогућности коришћења информација, материјала или садржаја, или за посљедице одлука донесених на бази њих.